
Les mer om ...

I DETTE NUMMER

Hjerneslag

Om lag 15 000 mennesker rammes av hjerneslag i Norge hvert år, og antallet er økende. Hjerneslag innebærer store lidelser for pasient og pårørende og betydelige kostnader for samfunnet.

Tidsskriftet starter i dette nummeret en temaserie om hjerneslag. Kjente risikofaktorer for hjerneslag er hypertensjon, røyking og høyt kolesterolnivå, og forebyggende behandling mot slike faktorer kan redusere antall nye tilfeller. En stor andel av hjerneslagene skyldes likevel genetiske faktorer eller interaksjon mellom arv og miljø. Ved hjerneinfarkt hos unge voksne er årsakene noe annerledes enn hos eldre. Dødeligheten er på vei nedover, men det er behov for flere studier om forløp og prognose etter hjerneslag.

Puzzled

Hjerneslag – en ny epoke

Så ung og rammet av slag

Tema Hjerneslag

Hjerneslag – like mange rammes, men prognosen er bedre

Kostnadsvurderinger ved hjerneslag

Risikofaktorer for hjerneslag

Hjerneinfarkt hos unge voksne

Primærprofylakse mot hjerneslag

Blålys over vidda

Stamcelletransplantasjon mot malign blodsykdom

Flere maligne hematologiske sykdommer kan helbredes med allogen stamcelletransplantasjon. Som forbehandling gis da maksimalt tolerable cellegiftdoser, men som likevel medfører høy toksisitet. Derfor er behandlingen forbeholdt pasienter opptil 60 år uten komorbiditet. Rikshospitalet-Radiumhospitalet rapporterer om sine erfaringer med redusert forbehandling hos pasienter i alderen 60 – 70 år og hos yngre pasienter med tilleggssykdommer.

Allogen stamcelletransplantasjon med redusert forbehandling

Kortisolmåling i spytt

Kortisolnivået i spytt gjenspeiler biologisk aktiv kortisolfraksjon i serum. Kortisolmålinger av spyttprøver tatt ved midnatt er en enkel og god screeningtest for Cushings syndrom. Slike målinger kan også brukes for å tilpasse dosering av kortisol ved binyrebarksvikt.

Spyttprøver til kortisolmåling

Kortisol i spytt ved sykdom i binyrene

Systemisk bindevevssykdom og svangerskap

Systemisk lupus erythematosus rammer særlig kvinner i fertil alder. Sykdommen kan forverres under og etter svangerskap, men et svangerskap kan likevel gjennomføres ved grundig planlegging, regelmessig kontroll og nøye overvåking. Hvilke faktorer er særlig ugunstige?

Systemisk lupus erythematosus og svangerskap

Ubrukt kilde til læring

Erfaringer er en viktig læringskilde. I arkivene til Norsk pasientskadeerstatning finnes det vedtak om medhold eller avslag i flere enn 25 000 saker gjennom nesten 20 år. Disse sakene representerer et til nå ubrukt materiale for kvalitets- og pasientsikkerhetsarbeid i helsevesenet, mener kronikkforfatterne.

Norsk Pasientskadeerstatning – en kilde til læring

Publisert: 15. mars 2007. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.